

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

Gedimino pr. 56. LT-01110 Vilnius, tel. 8 706 65105, faks. 8 706 65138, el. p. ombuds@lrs.lt

AB Lietuvos paštas
J. Jasinskio g. 16, Vilnius

2015-06-30 Nr. 4D-2015/1-306 / 3D-1728

Susisiekimo ministerijai

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos
direktoriui

DĖL PAŽYMOS PATEIKIMO

Siunčiame Seimo kontrolieriaus pažymą Nr. 4D-2015/1-306 „Dėl Akcinės bendrovės Lietuvos pašto skundo prieš Susisiekimo ministeriją“.

PRIDEDAMA.

1. Seimo kontrolieriaus pažyma, 4 lapai (8 puslapiai).

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas

Ieva Šadurskienė, tel. 8 706 65194, el. p. ieva.sadurskiene@lrs.lt
(Pareiškėjus skundo klausimais telefonu konsultuoja trečiadieniais 13–17 val.)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL AKCINĖS BENDROVĖS LIETUVOS PAŠTO SKUNDO PRIŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJĄ

2015-06-30 Nr. 4D-2015/1-306
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo AB Lietuvos paštas (toliau vadinama ir – Pareiškėjas) skundą dėl galimai netinkamo teisės aktuose įtvirtinto reglamentavimo, susijusio su draudimu transporto priemonėms sustoti ir stovėti, kuriuo galimai apsunkinamas įpareigojimo teikti universaliają pašto paslaugą vykdymas.

2. Pareiškėjas skunde nurodo:

2.1. „Akcinė bendrovė Lietuvos paštas (toliau – Lietuvos paštas) Lietuvos pašto įstatymo pakeitimo įstatymo [...] 2 str. 3 d. yra paskirtas vieninteliu universaliosios pašto paslaugos teikėju Lietuvos Respublikoje.“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „Pašto siuntų pristatymas iš dalies yra motorizuotas, t.y. dalis pašto siuntų yra pristatoma gavėjams transporto priemonėmis. Pristatant pašto siuntas, Lietuvos pašto transporto priemonėmis kartais yra reikalinga trumpam sustoti ir stovėti (iki 10 min.) vietose, kuriose Kelių eismo taisyklės draudžia sustoti ar stovėti, tačiau kurios yra prie įėjimų pas pašto siuntų gavėjus.“

2.3. „Pastaruoju metu Lietuvos pašto darbuotojams (vairuotojams) skiriamos administracinės nuobaudos, t.y. baudos už [...] sustojimą ar stovėjimą vietose, kuriose Kelių eismo taisyklės draudžia sustoti ar stovėti.“

2.4. „Universaliosios pašto paslaugos naudotojų aptarnavimas, kai pašto siuntų pristatymui skirta transporto priemonė paliekama vietoje, kurioje leidžiama sustoti ir stovėti, o pašto siuntos pristatomos darbuotojo pėsčiomis, kartais didesniu nei kelių kilometrų atstumu, būtų visiškai neracionalus ir neekonomiškas, ypač vertinant tai, kad kartais reikia pristatyti daug sveriančias pašto siuntas.“

2.5. „[...] Lietuvos paštas bandė susitarti su SĮ „Susisieikimo paslaugos“ dėl galimybės neatlygintinai trumpam (iki 10 min.) sustoti Lietuvos pašto transporto priemonėms SĮ „Susisieikimo paslaugos“ prižiūrimose automobilių stovėjimo aikštelėse (Vilniuje ši problema yra opiausia), tikslu pristatyti pašto siuntas gavėjams, tačiau susitarti dėl tokios galimybės nepavyko.“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo „išnagrinėti galimybes Lietuvos pašto transporto priemonėms, kuriomis pristatomos pašto siuntos, sustoti ir stovėti iki 10 min. vietose, kuriose Kelių eismo taisyklės draudžia sustoti ar stovėti bei neatlygintinai sustoti ir stovėti iki 10 min. automobilių stovėjimo aikštelėse, kuriose imamos rinkliavos už automobilio stovėjimą.“

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Skundo tyrimui reikšmingos aplinkybės

4. Siekdamas išsiaiškinti skunde aprašytas aplinkybes, Seimo kontrolierius, 2015-03-24 raštu Nr. 4D-2015/1-306/3D-794 kreipėsi į Lietuvos Respublikos susisiekimo ministeriją (toliau vadinama ir – Ministerija), prašydamas pateikti nuomonę, ar tai, kad nėra suteikta galimybė universaliosios pašto paslaugos teikėjo transporto priemonėms sustoti ir stovėti (iki 10 min.) vietose, kuriose Kelių eismo taisyklės (toliau vadinama ir – KET) draudžia sustoti ir stovėti, neapsunkina įpareigojimo teikti universaliąją pašto apsaugą vykdymo, kartu pateikiant nuomonę, kaip efektyviausiai galėtų būti išspręsta Pareiškėjo skunde keliamą problema.

5. Ministerija 2015-04-13 raštu Nr. 2-1446 (102) „Dėl informacijos pateikimo“ pateikė toliau nurodytą informaciją:

5.1. „KET XVII skyrius „Sustojimas ir stovėjimas“ nustato bendrąją sustojimo ir stovėjimo tvarką (pvz., sustoti ir stovėti dešinėje kelio pusėje ir pan.), taip pat bendruosius atvejus, kuomet sustoti ir stovėti draudžiama (pvz. sustoti ir stovėti draudžiama geležinkelio pervažose, pėsčiųjų perėjose, sankryžose ir pan.). Pažymime, kad šie sustojimo ir stovėjimo draudimo atvejai būtini saugiam eismui užtikrinti, be to manome, kad šie atvejai tikrai neapsunkina universaliosios pašto paslaugos teikėjui įpareigojimo teikti universaliąją pašto paslaugą vykdymo.“

5.2. „Atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad, be pirmiau minėtų bendrųjų sustojimo ir stovėjimo draudimo atvejų, kelio (gatvės) savininkas (miestuose – savivaldybės) gali naudoti eismo organizavimo priemones (kelio ženklus, papildomas lenteles, horizontaliųjų ženklinių), siekdamas uždrausti sustojimą ir (ar) stovėjimą tam tikruose kelio (gatvės) ruožuose, kur tai yra būtina. Dažniausiai tam naudojami KET 1 priedo III skyriuje „Draudžiamieji kelio ženklai“ numatyti draudžiamieji kelio ženklai Nr. 332 „Sustoti draudžiama“ ir Nr. 333 „Stovėti draudžiama“.“

5.3. Atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad nei Įstatymo [Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo], nei KET nuostatos nenumato galimybės transporto priemonėms stovėti iki 10 min. vietose, kuriose stovėti (ar net sustoti) draudžia draudžiamieji kelio ženklai, nes galėtų kilti grėsmė eismo saugai ir būtų sunkiai įgyvendinama eismo dalyvių kontrolė, tai yra kontroliuojantiems pareigūnams būtų itin sudėtinga kontroliuoti, ar transporto priemonė stovi ne ilgiau kaip 10 min.“

5.4. „[...] draudžiamųjų kelio ženklų reikalavimų nepaisymas gali kelti grėsmę eismo saugai ir sudaryti pavojingas (konfliktines) eismo situacijas kelyje. Todėl išimčių, leidžiančių nesilaikyti draudžiamųjų kelio ženklų reikalavimų, suteikimas tam tikrai eismo dalyvių grupei yra nepriimtinas saugaus eismo požiūriu. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 2 punktą vienas iš eismo saugumo užtikrinimo principų yra tai, kad eismo dalyvių sveikatos ir gyvybės užtikrinimas svarbiau negu ūkinės veiklos ekonominiai rezultatai.“

5.5. „[...] kelio savininkas (valdytojas), organizuodamas eismą kelio ruožuose, turėtų naudoti tokias technines eismo organizavimo priemones (šviesoforus, kelio ženklus, juos patikslinančias ar apribojančias papildomas lenteles, horizontaliųjų ir vertikalųjų ženklinių bei kt.), kad eismo organizavimas būtų tinkamas, aiškus ir vienodai suprantamas visiems eismo dalyviams.“

5.6. „[...] jei miestuose būtų tinkamai organizuotas eismas (įrengti tinkami kelio ženklai ir pan.), universaliosios pašto paslaugos teikėjas galėtų tinkamai vykdyti įpareigojimą teikti universaliąją pašto paslaugą, taip pat ir kiti pašto paslaugos teikėjai galėtų išvengti veiklos apsunkinimo.“

5.7. „Informuojame, kad pareiškėjų skunde keliamą problema galėtų būti išspręsta šiais būdais:

- Savivaldybėms kelių (gatvių) ruožuose, kuriuose nėra poreikio drausti transporto priemonėms sustoti, tai yra turėti įrengtus draudžiamuosius kelio ženklus Nr. 332 „Sustoti

draudžiama“, drausti tik transporto priemonių stovėjimą, paliekant galimybę transporto priemonėms sustoti, tai yra pakeisti draudžiamuosius ženklus Nr. 332 „Sustoti draudžiama“ draudžiamaisiais kelio ženklais Nr. 333 „Stovėti draudžiama“, tokiu būdu minėtuose kelio ruožuose universaliosios pašto paslaugos teikėjui ir kitiems vairuotojams būtų sudaryta galimybė sustoti ne ilgesniam laikui, negu reikia keleiviams laipinti arba transporto priemonei krauti.

- Savivaldybėms kelių (gatvių) ruožuose, kuriuose yra poreikis transporto priemonėms sustoti arba stovėti tam tikrą trumpą laiką (pvz., iki 10 min.), svarstyti galimybes naudoti KET 1 priedo V skyriuje „Nurodomieji kelio ženklai“ numatytą nurodomąjį kelio ženklą Nr. 529 „Stovėjimo ribotą laiką vieta“ [...].“

6. Siekdamas išsiaiškinti skunde aprašytas aplinkybes, Seimo kontrolierius, 2015-03-24 Nr. 4D-2015/1-306/3D-794 kreipėsi ir į Vilniaus miesto savivaldybės (toliau vadinama ir – Savivaldybė) administraciją prašydamas pateikti informaciją susijusią su Pareiškėjo keliamą problema dėl galimybės universaliosios pašto paslaugos teikėjo transporto priemonėms sustoti ir stovėti (iki 10 min.) SĮ „Susisiekimo paslaugos“ prižiūrimose automobilių stovėjimo vietose.

7. Savivaldybės administracijos Saugaus miesto departamentas (toliau vadinama ir – Departamentas) 2015-04-16 rašte Nr. A51-38264/15(2.3.4.13-SM3) „Dėl informacijos pateikimo“ nurodė: „Savivaldybės įmonė „Susisiekimo paslaugos“ 2015 m. balandžio 10 d. raštu Nr. 281 pateikė neigiamą vertinimą dėl galimybių nustatyti vietinės rinkliavos lengvatas Lietuvos paštui.“

Skundo tyrimui reikšmingi teisės aktai

8. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai:

8.1. Seimo kontrolierių įstatymo (toliau vadinama ir – SK įstatymas):

12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. 2. Seimo kontrolieriai netiria [...] savivaldybių tarybų (kaip kolegialių institucijų) veiklos. [...].“

17 straipsnis – „Seimo kontrolierius ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai informuodamas pareiškėją, jeigu: [...]; 3) skunde nurodytų aplinkybių tyrimas nepriklauso Seimo kontrolieriaus kompetencijai; [...]; padaro išvadą, kad skundą nagrinėti tikslinga kitoje institucijoje ar įstaigoje. [...]; 5) dėl skundo dalyko yra priimtas procesinis sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą; 6) padaro išvadą, kad skundą nagrinėti tikslinga kitoje institucijoje ar įstaigoje. [...]. 4. Jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, skundo tyrimas nutraukiamas. [...].“

22 straipsnis – „1. Seimo kontrolierius, atlikęs tyrimą, priima sprendimą: 1) pripažinti skundą pagrįstu; 2) atmesti skundą; 3) nutraukti skundo tyrimą. [...].“

8.2. Pašto įstatymo pakeitimo įstatymo (2012-11-08 Nr. XI-2379):

2 straipsnis – „2. Akcinė bendrovė Lietuvos paštas yra universaliosios pašto paslaugos teikėja iki 2019 m. gruodžio 31 d.“

8.3. Pašto įstatymo:

2 straipsnis – „Pašto paslaugos teikimo veikla reguliuojama vadovaujantis laisvės teikti pašto paslauga, sąžiningos konkurencijos ir universaliosios pašto paslaugos prieinamumo visiems naudotojams principais.“

3 straipsnis – „2. Universalioji pašto paslauga – teisės aktų nustatytos kokybės pašto paslauga, kuri už prieinamą kainą turi būti teikiama visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje visiems tokią paslaugą pageidaujantiems gauti naudotojams. [...]“

16 straipsnis – „2. Universaliosios pašto paslaugos teikėjas privalo: 1) visiems naudotojams vienodomis sąlygomis užtikrinti universaliosios pašto paslaugos nenutrūkstamą

teikimą Lietuvos Respublikos teritorijoje ne mažiau kaip 5 darbo dienas per savaitę, išskyrus atvejus, priklausančius nuo nenugalimos jėgos (*force majeure*); taip pat užtikrinti bent vieną pašto siuntų surinkimą ir bent vieną pristatymą per darbo dieną į pašto paslaugos gavėjo gyvenamąją ar buveinės vietą [...].“

8.4. Vietos savivaldos įstatymo:

6 *straipsnis* – „Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos: [...]; 2) vietinių rinkliavų nustatymas; [...]; 32) savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas; [...].“

13 *straipsnis* – „5. Savivaldybės tarybos posėdyje svarstytinus klausimus kartu su sprendimų projektais merui pateikia [...], savivaldybės administracijos direktorius. [...].“

16 *straipsnis* – „2. Išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija: [...]; 18) sprendimų teikti mokesčių, rinkliavų ir kitas įstatymų nustatytas lengvatas savivaldybės biudžeto sąskaita priėmimas, [...].“

30 *straipsnis* – „2. Savivaldybės administracija: [...]; 6) rengia savivaldybės institucijų sprendimų ir potvarkių projektus; [...].“

8.5. Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau vadinama ir – Įstatymas):

1 *straipsnis* – „1. Šis įstatymas nustato eismo saugumo automobilių keliais Lietuvos Respublikoje teisinius pagrindus, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pareigas įgyvendinant saugaus eismo politiką, eismo dalyvių mokymą, pagrindines eismo dalyvių, už kelių priežiūrą atsakingų asmenų, policijos, muitinės pareigūnų ir kitų tikrinančių pareigūnų teises ir pareigas, taip pat pagrindinius su transporto priemonių technine būkle, techninės būklės tikrinimu, transporto priemonių registravimu susijusius reikalavimus, eismo saugumo reikalavimus keliams, siekiant apsaugoti eismo dalyvių ir kitų asmenų gyvybę, sveikatą ir turtą, gerinti transporto ir pėsčiųjų eismo sąlygas.“

2 *straipsnis* – „56. Specialioji transporto priemonė – policijos, greitosios medicinos pagalbos, priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnybos, dujų įmonės avarinės tarnybos, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos motorinė transporto priemonė su specialiaisiais šviesos ir garso signalais arba tik su specialiaisiais šviesos signalais, Kalėjų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pavaldžios laisvės atėmimo vietos transporto priemonė su specialiaisiais šviesos ir garso signalais arba tik su specialiaisiais šviesos signalais, pritaikyta suimtiesiems ir nuteistiesiems konvojuoti į gydymo įstaigas, vidaus reikalų statutinės įstaigos, prokuratūros, Valstybės saugumo departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie Krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos kariuomenės Specialiųjų operacijų pajėgų, Karo policijos, muitinės, Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos specialiomis spalvomis nudažyta ar nudažyta motorinė transporto priemonė su specialiaisiais šviesos ir garso signalais arba tik su specialiaisiais šviesos signalais. [...].“

69. Transporto priemonės stovėjimas (toliau – stovėjimas) – transporto priemonės sustabdymas ilgesniam laikui, negu reikia keleiviams laipinti arba transporto priemonei krauti. 70. Transporto priemonės sustojimas (toliau – sustojimas) – transporto priemonės sustabdymas ne ilgesniam laikui, negu reikia keleiviams laipinti arba transporto priemonei krauti. [...].“

4 *straipsnis* – „Eismo saugumo užtikrinimo principai yra: 1) valstybės pareiga – sudaryti saugias ir vienodas visiems eismo dalyviams dalyvavimo eisme sąlygas, eismo dalyvių pareiga – žinoti ir laikytis valstybės nustatytos eismo tvarkos; 2) eismo dalyvių sveikatos ir gyvybės užtikrinimas svarbiau negu ūkinės veiklos ekonominiai rezultatai; 3) asmens, visuomenės ir valstybės interesų įvertinimas ir derinimas užtikrinant saugų eismą.“

10 *straipsnis* – „8. Užtikrinamas eismo saugumą, savivaldybės administracijos direktorius: [...]; 3) sprendžia eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose; [...].“

11 *straipsnis* – „7. Kelio savininkas (valdytojas) privalo: [...]; 2) organizuoti eismą ir

užtikrinti kelio, jo inžinerinių statinių ir techninių eismo organizavimo priemonių priežiūrą taip, kad ji atitiktų kelių priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus; [...].“

8.6. Rinkliavų įstatymo:

11 straipsnis – „1. Savivaldybės taryba turi teisę savivaldybės teritorijoje nustatyti vietines rinkliavas tik už: [...]; 6) naudojimąsi savivaldybių tarybų nustatytais vietomis automobiliams statyti [...].“

12 straipsnis – „Savivaldybės taryba savo sprendimu: [...]; 3) nustato lengvatas vietinių rinkliavų mokėtojams; [...].“

8.7. Kelių eismo taisyklių (toliau vadinama ir – KET), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-11 nutarimu Nr. 1950:

186 punktas – „Specialiųjų transporto priemonių vairuotojai, turintys leidimus naudoti mėlynus ir raudonus švyturėlius ir specialiuosius garso signalus, gali naudotis įjungtais mėlynais ir raudonais (arba tik mėlynais) švyturėliais ir specialiaisiais garso signalais tik tuo atveju, kai tai būtina gelbėjant žmogaus gyvybę, sveikatą ar turtą, užtikrinant viešąją tvarką ir eismo saugumą, sulaikant įtariamus padariusius teisės pažeidimą asmenis, eskortuojant ir lydint Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytus saugomus asmenis. Specialiųjų transporto priemonių vairuotojai, važiuodami kelyje su įjungtais mėlynais ir raudonais (arba tik mėlynais) švyturėliais (kurie turi būti matomi 360° kampu) ir specialiaisiais garso signalais, gali nepaisyti Taisyklių V, X, XIII, XIV, XV, XVI, XVII [Sustojimas ir stovėjimas], XVIII, XIX, XXI, XXII skyrių ir I [Kelio ženklai]–3 priedų reikalavimų ir pasinaudoti pirmenybe tik tuo atveju, jeigu nepakenks eismo saugumui, ir tik tada, kai įsitikina, kad jiems duodamas kelias. Šia teise taip pat naudojasi transporto priemonių, kurias lydi specialiosios transporto priemonės, vairuotojai.

Tyrimo išvados

9. Tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas – vienintelė įmonė šalyje, įstatymu įpareigota iki 2019-12-31 visoje šalies teritorijoje teikti universaliają pašto paslaugą (šios pažymos 8.2 punktas).

Vadovaujantis Pašto įstatymo nuostatomis, universalią pašto paslaugą – teisės aktų nustatytos kokybės pašto paslauga, kuri už prieinamą kainą turi būti teikiama visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje visiems tokią paslaugą pageidaujantiems gauti naudotojams (šios pažymos 8.3 punktas). Pareiškėjas, būdamas tokios paslaugos teikėju, privalo užtikrinti, kad universalią pašto paslaugą būtų teikiama nenutrūkstamai, visiems universaliosios pašto paslaugos naudotojams vienodomis sąlygomis, kiekvieną darbo dieną ir ne mažiau kaip penkias dienas per savaitę.

10. Iš skundo turinio ir pateiktų dokumentų nustatyta, kad Pareiškėjas, siekdamas užtikrinti ekonomišką ir racionalų pašto siuntos pristatymo būdą, mano, kad būtų tikslinga Kelių eismo taisyklėse numatyti galimybę Pareiškėjo transporto priemonėms sustoti ir stovėti iki 10 minučių vietose, kuriose Kelių eismo taisyklės draudžia sustoti ar stovėti, kai šios transporto priemonės, teikdamos universaliają pašto paslaugą, pristato pašto siuntas. Taip pat, siūlo numatyti galimybę Pareiškėjo transporto priemonėms neatlygintinai sustoti ir stovėti iki 10 min. Savivaldybės tarybos nustatytose mokamose vietose automobiliams statyti (Vilniaus mieste), t. y. taikyti vietinės rinkliavos lengvatas Pareiškėjo transporto priemonėms.

11. Vietos savivaldos įstatyme nustatyta, kad viena iš savarankiškujų savivaldybės funkcijų – vietinių rinkliavų nustatymas (šios pažymos 8.4 punktas). Rinkliavų įstatymas įtvirtina savivaldybės teisę nustatyti vietinę rinkliavą už naudojimąsi savivaldybių tarybų nustatytais vietomis automobiliams statyti (šios pažymos 8.6 punktas). Vietos savivaldos įstatymas taip pat

įtvirtina, kad sprendimų teikti rinkliavų lengvatas priėmimas – išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija (šios pažymos 8.4 punktą). Vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad Seimo kontrolieriai netiria savivaldybių tarybų (kaip kolegialių institucijų) veiklos, Savivaldybės pareigūnų veiksmai (neveikimas) Pareiškėjo skunde nurodytais klausimais, priklausantys nuo Savivaldybės tarybos sprendimu, šio tyrimo metu nevertintini.

Nepaisant to, paminėtina, jog Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio 5 dalyje ir 30 straipsnio 2 dalies 6 punkte yra numatyta, kad savivaldybės tarybos posėdyje svarstytinus klausimus kartu su sprendimų projektais merui pateikia savivaldybės administracijos direktorius, o savivaldybės administracija rengia savivaldybės institucijų sprendimų ir potvarkių projektus. Atkreiptinas dėmesys, kad Departamentas nurodė, jog Savivaldybės įmonė „Susisiekimo paslaugos“ pateikė neigiamą vertinimą dėl galimybių nustatyti vietinės rinkliavos lengvatas Lietuvos paštui (šios pažymos 7 punktą). Manytina, kad Savivaldybės įmonės „Susisiekimo paslaugos“ nuomonė nėra pakankamas pagrindas nerengti Savivaldybės tarybos sprendimo projekto, todėl Savivaldybės administracijos direktoriui rekomenduotina inicijuoti ir organizuoti klausimo dėl Savivaldybės tarybos sprendimo projekto rengimo (kaip vieno iš galimų problemos sprendimo būdų), kuriuo būtų suteikta rinkliavos lengvata Pareiškėjo transporto priemonėms, svarstymą Savivaldybės administracijoje.

12. Saugaus eismo automobilių keliais įstatymas, be kita ko, įtvirtina eismo saugumo automobilių keliais Lietuvos Respublikoje teisinius pagrindus, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pareigas įgyvendinant saugaus eismo politiką, pagrindines eismo dalyvių ir kitų asmenų teises ir pareigas. Įstatymas, nustatydamas eismo saugumo užtikrinimo principus, taip pat įtvirtina tai, kad valstybė turi pareigą sudaryti saugias ir vienodas visiems eismo dalyviams dalyvavimo eisme sąlygas, bei tai, kad eismo dalyvių sveikatos ir gyvybės užtikrinimas svarbiau nei ūkinės veiklos ekonominiai rezultatai (šios pažymos 8.5 punktą). Pažymėtina tai, kad įstatymo reikalavimai nustatyti siekiant apsaugoti eismo dalyvių ir kitų asmenų gyvybę, sveikatą ir turtą, gerinti transporto ir pėsčiųjų eismo sąlygas.

Įvertinus tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad išskirtinių sąlygų tam tikroms transporto priemonėms ar eismo dalyviams sudarymas, turėtų būti būtinas, išimtinis, atitinkantis įstatyme įtvirtintus eismo saugumo užtikrinimo principus bei nustatomas siekiant apsaugoti eismo dalyvių ir kitų asmenų gyvybę, sveikatą ir turtą, gerinti transporto ir pėsčiųjų eismo sąlygas.

13. KET XVII skyriuje „Sustojimas ir stovėjimas“ įtvirtintos bendrosios sustojimo ir stovėjimo taisyklės, kartu numatant bendruosius atvejus, kai sustoti ir stovėti draudžiama (pvz. sustoti ir stovėti draudžiama geležinkelio pervažose, pėsčiųjų perėjose, sankryžose ir pan.). Kaip paminėjo Susisiekimo ministerija, be bendrųjų sustojimo ir stovėjimo draudimo atvejų, kelio (gatvės) savininkui, siekiant uždrausti sustojimą ir (ar) stovėjimą tam tikruose kelio (gatvės) ruožuose, kur tai yra būtina, numatyta galimybė naudoti eismo organizavimo priemones (kelio ženklus, papildomas lenteles, horizontalųjį ženklinimą). Dažniausiai tam naudojami KET 1 priedo III skyriuje „Draudžiamieji kelio ženklai“ numatyti draudžiamieji kelio ženklai Nr. 332 „Sustoti draudžiama“ ir Nr. 333 „Stovėti draudžiama“ (šios pažymos 5.2 punktą).

KET taip pat numato, kad tik specialiųjų transporto priemonių vairuotojai (pvz. policijos, greitosios medicinos pagalbos, priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnybos ir kt. (šios pažymos 8.5 punktą) ir tik esant svarbioms priežastims (pvz., kai tai būtina gelbėjant žmogaus gyvybę, sveikatą ar turtą ir kt.), gali nepaisyti tam tikrų KET įtvirtintų reikalavimų (kartu ir KET XVII skyriuje nustatytų draudimų sustoti ir stovėti tam tikrose vietose, bei draudžiamųjų kelio ženklų Nr. 332 „Sustoti draudžiama“ ir Nr. 333 „Stovėti draudžiama“ reikalavimų) (šios pažymos 8.7-punktą). Taigi, KET numato tam tikras išimtis, kai tam tikriems transporto dalyviams suteikiama teisė nesilaikyti taisyklėse numatytu reikalavimu. Tačiau jos siejamos su itin svarbiomis priežastimis.

Atkreiptinas dėmesys, kad KET nenumato jokių kitų galimybių transporto priemonėms stovėti iki 10 min. vietose, kuriose sustoti ar stovėti draudžiama. Kaip pažymėjo Ministerija, tokiu atveju galėtų kilti grėsmė eismo saugai ir būtų sunkiai įgyvendinama eismo dalyvių kontrolė, tai yra kontroliuojantiems pareigūnams būtų itin sudėtinga kontroliuoti, ar transporto priemonė stovi ne ilgiau kaip 10 min. (šios pažymos 5.3 punktas).

14. Kaip jau minėta šioje pažymoje, vienas iš Įstatyme įtvirtintų eismo saugumo užtikrinimo principų – eismo dalyvių sveikatos ir gyvybės užtikrinimas svarbiau negu ūkinės veiklos ekonominiai rezultatai. Taigi, atskirų ūkio subjektų, net ir įgyvendinančių įstatymo įpareigojimus teikti tam tikras paslaugas, išskyrimas ir išimties nesilaikyti KET reikalavimų jiems suteikimas dėl ekonominių priežasčių, ypač tokiais atvejais, kai galimai gali kilti grėsmė eismo saugumui, neatitiktų Įstatyme įtvirtintų principų.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Seimo kontrolierius sutinka su Ministerijos išdėstyta pozicija, kad draudžiamųjų kelio ženklų reikalavimų nepaisymas gali kelti grėsmę eismo saugai ir sudaryti pavojingas (konfliktines) eismo situacijas kelyje. Todėl išimčių, leidžiančių nesilaikyti draudžiamųjų kelio ženklų reikalavimų, suteikimas tam tikrai eismo dalyvių grupei dėl ekonominių priežasčių yra nepriimtinas saugaus eismo požiūriu.

Įvertinus tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad leidimas Pareiškėjo transporto priemonėms sustoti ir stovėti iki 10 min. vietose, kuriose KET draudžia sustoti ir (ar) stovėti neatitiktų Saugaus eismo automobilių keliais įstatyme įtvirtintų eismo saugumo užtikrinimo principų, todėl **Pareiškėju skundas yra atmestinas.**

15. Nepaisant to, Seimo kontrolierius atkreipia dėmesį į tai, kad siekiant užtikrinti asmens, visuomenės ir valstybės interesų įvertinimo ir derinimo užtikrinant saugų eismą principo įgyvendinimą (šios pažymos 8.5 punktas) ir atsižvelgiant į tai, kad, kaip nurodė Pareiškėjas, opiausia problema yra Vilniaus mieste, **Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriui** rekomenduotina įvertinti Susisiekimo ministerijos pateiktus Pareiškėjo problemos sprendimo būdus (šios pažymos 5.7 punktas).

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

16. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia AB Lietuvos pašto skundą prieš Lietuvos Respublikos susisiekimo ministeriją dėl galimai netinkamo teisės aktuose įtvirtinto reglamentavimo, susijusio su draudimu transporto priemonėms sustoti ir stovėti, kuriuo galimai apsunkinamas įpareigojimo teikti universaliają pašto paslaugą vykdymas, **atmesti.**

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

17. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14 punktu, Seimo kontrolierius rekomenduoja **Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriui** bendradarbiaujant su AB Lietuvos paštas išanalizuoti daugiausiai problemų keliančius Savivaldybės kelių (gatvių) ruožus ir:

17.1. inicijuoti ir organizuoti klausimo dėl Savivaldybės tarybos sprendimo projekto rengimo, kuriuo būtų suteikta rinkliavos lengvata Pareiškėjo transporto priemonėms, svarstymą Savivaldybės administracijoje;

17.2. įvertinti bei pateikti motyvuotas išvadas dėl galimybės šiuose kelių (gatvių) ruožuose drausti tik transporto priemonių stovėjimą, paliekant galimybę transporto priemonėms sustoti, tai

yra pakeisti draudžiamuosius ženklus Nr. 332 „Sustoti draudžiama“ draudžiamaisiais kelio ženklais Nr. 333 „Stovėti draudžiama“ ir (arba) Savivaldybės kelių (gatvių) ruožuose, kuriuose yra poreikis transporto priemonėms sustoti arba stovėti tam tikrą trumpą laiką (pvz., iki 10 min.) naudoti KET I priedo V skyriuje „Nurodomieji kelio ženklai“ numatytą nurodomąjį kelio ženklą Nr. 529 „Stovėjimo ribotą laiką vieta“.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių informuoti iki 2015-08-28.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas

